

РЕШЕНИЕ

№ 5322

гр. София, 25.03.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 45 СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и трети януари през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА**

при участието на секретаря **СИЛВИЯ К. ЗЛАТКОВА**
като разгледа докладваното от **ГЕРГАНА К. ГЕОРГИЕВА** Гражданско дело
№ 20231110127931 по описа за 2023 година

Производство е образувано по предявен от **Х. С. Л.** срещу **/ФИРМА/**, иск с правн основание чл. 439 от ГПК за признаване на установено в отношенията между страните, ч **Х. С. Л.** не дължи на **/ФИРМА/**, сумата в размер на 6163.64 лева, за която сума е издаде изпълнителен лист от 03.12.2010г. в производството по т.д.№ 2847/2010г. по описа на СГС VI-6-ти състав, и въз основа на който е образувано изп.д. № 731/2011 г., както и впоследствие изп.д. № 2019***0493943 по описа на ЧСИ М.Б., рег. № *** в КЧСИ, поради обстоятелството, че вземането е погасено по давност.

Ищецът твърди, че спрямо него било образувано изп.д. № 731/2011 г., както и изп.д. № 2019***0493943 по описа на ЧСИ М.Б., въз основа на изпълнителен лист от 03.12.2010г., издаден по т.д.№ 2847/2010г. Ищецът твърди, че в изп.д. № 731/2011 г. след наложени запори на 18.02.2011 г., не са извършвани никакви действия, поради което вземанията, обективирани в изпълнителния лист, се явяват погасени по давност.

В срока по чл. 131 ГПК е постъпил отговор на исковата молба от ответник: Ответникът оспорва иска. Счита, че са извършени действия прекъсващи давността погасителната давност не е изтекла. Излага съображения, че в периода от образуване на изпълнителното производство до 26.06.2015 г. не е текла погасителна давност, тъй като са били приложими разрешенията, дадени в ППВС 3/18.11.1980. Ответникът твърди, че след 26.06.2015 г. е следвало да се прилага ТР № 2/26.06.2015 г., като в съответствие с него са били извършвани изпълнителни действия, годни да прекъснат погасителната давност. Моли за отхвърляне на иска.

В съдебно заседание ищецът **Х. С. Л.**, редовно призован, не се явява, представлява се от адвокат **Г.**, който поддържа исковата молба и моли за уважаване на исковата претенция.

В съдебно заседание, ответникът **/ФИРМА/**, редовно призован, не се представлява: С молба с вх. № 15888/18.01.2024г. поддържа отговора на исковата молба и моли за отхвърляне на иска.

Съдът констатира, в срока за решаване на делото, че предмет на иска са включен сума за 199,52 лева, представляваща неолихвяема сума за публични задължения към Държавата и сума в размер на 889,15 лева за разноси в хода на изпълнителното производство. Съдът намира, че в частта за установяване недължимост на сумата от 199,52 лева иска е недопустим, доколкото публичното вземане не е предмет на процесни изпълнителен лист, нито ответника е материално пасивно легитимиран да отговаря за него. По изложеното в тази част производството следва да бъде прекратено, като недопустимо. Производството следва да бъде прекратено като недопустимо и останалата част за сумата от 889,15 лева за разноси, по следните съображения: Разноските по изпълнението са претенция, която следва изхода на делото. Решението по делото по установителния иск ще обуслови евентуалното прилагане на разпоредбата на чл.79 от ГПК. Досежно разноските в изпълнителното производство е недопустимо да се води отделен иск за недължимостта им, защото ако искът за недължимост на сумите по изпълнителния лист бъде уважен, то ще доведе до прекратяване на самото изпълнително производство, а същото не е предоставено в случая в правораздавателната власт на съда. Предпоставка за редовното водене на производство по изпълнението е внасянето на дължимите такси и разноси по същото. В частта относно искането на ищеца за установяване недължимост на разноските в изпълнителното производство, съдът счита производството за недопустимо, тъй като е предвидена възможност за обжалване на действията на ЧСИ по определяне на разноските и следователно липсва правен интерес от защита по исков път. Отговорността за разноските в изпълнителното производство следва да се разпредели от съдебния изпълнител с изрично постановление, което е обжалваемо от длъжника по реда на чл. 435, ал.2 от ГПК, а вискателят може да защити правата си чрез обжалване по реда на чл. 435, ал.1 от ГПК, евентуално прекратяване на изпълнителното производство, ако счита, че не е събрана дължимата за разноси по изпълнението сума или отказа на съдебния изпълнител да предприеме действия по принудително събиране на суми за сторени от вискателя разноси. Дължимостта и окончателния размер на разноските се определят от съдебния изпълнител в самото изпълнително производство, което в случая няма данни и да приключило, а съответно неговите действия по определяне и събиране на разноските подлежат на съдебен контрол по реда на обжалването. И доколкото те не са част от изпълняемото право, което подлежи на установяване в настоящото производство, то искове за тях се явяват недопустими. Разпоредбата на чл. 439 ГПК дава възможност на длъжника по изпълнително дело да оспори чрез иск изпълняемо право. Това право може да е установено с влязло в сила решение. Длъжникът по изпълнението може да оспорва дължимостта на сумите по влязлото в сила решение, само въз основа на факти, настъпили след издаването му. В конкретния случай ищецът се позовава на изтекла неговата полза погасителна давност, юридически факт, настъпил след влизане в сила на изпълнителното основание /решение от 27.08.2009г., постановено по арб.д. № 1516/2009г. на арбитър Б.Г./. Въз основа на решението е издаден изпълнителен лист от 03.12.2010г. въз основа на който първоначално е образувано изп.д. № 731/2011г. по описа на ЧСИ М.Б., прекратено на 17.05.2019г., а впоследствие изп.д. № 3943/2019г. по описа на ЧСИ М.Б., висящо към датата на образуване на настоящото производство, поради и което иск е правно основание чл. 439 от ГПК в останалата част е допустим.

Не е спорно между страните, че въз основа на горепосоченото решение е издаден изпълнителен лист от СГС, ТО, VI-6 състав по т.д. № 2847/2010г. в полза на кредитор /ФИРМА/ срещу ищеца Х. С. Л. за сумата от 2054,10 лева, представляваща главницата ведно със законната лихва, считано от постановяване на съдебното решение до окончателното изплащане и за сумата от 150,00 лева за разноси. Въз основа на горепосочения изпълнителен лист по молба на вискателя /ФИРМА/ с вх. № 3731 от 14.02.2011г. е образувано изпълнително дело № 2011***0400731 по описа на ЧСИ М.Б., рег. № *** в КЧСИ, с район на действие, районна на СГС. По делото се установява, че на 18.02.2011г. са наложени запори върху банковите сметки на ищеца в редица банки. На 25.09.2018г. по делото е постъпила молба от /ФИРМА/ за конституирането му като вискател на основание, сключен с /ФИРМА/ договор за цесия, като с молба с вх. № 72127/27.11.2018г. е поискано прекратяване на делото в хипотезата на чл. 433, ал.1, т.8 от

ГПК и връщане на изпълнителния лист. Връщането на последния е удостоверено с протокол от 17.05.2019г., на която дата е и прекратено горепосоченото изпълнително производство, видно от удостоверение на ЧСИ, прието на л.6 от досието по делото. Впоследствие е образувано ново изпълнително дело № 2019***0403943 по описа на ЧСИ М.Б., като на дата 26.08.2019г. са наложени запори върху банковите сметки на длъжника като на същата дата е наложена и възбрана върху ½ идеална част от недвижим имот собственост на Х. С. Л.. На 08.07.2021г. е наложен запор върху вземанията на Л. /ФИРМА/. Целта на погасителната давност е своевременното упражняване на субективните граждански права. На кредитора чрез нея се отнема възможността да иск принудително осъществяване на своето право. Това става, след като длъжникът упражни правото си да погаси с волеизявление пред съд правото на иск или правото на принудително изпълнение на кредитора, поради това, че то не е упражнено в определен срок от закона от време. Според разпоредбата на чл. 120 от ЗЗД давността не се прилага служебно. Това означава, че освен изтичане на определен срок от време, за да настъп погасителният ефект трябва да бъде направено и волеизявление от длъжника, че иска да се ползва от давността, което в конкретиката на случая е сторено. Следва да се посочи, че давността е изтичане на определен период от време, като според приетото ТР № 2/26.06.2015г. давността се прекъсва само с извършване на такива действия, от категорията да прекъснат давността, като в решението, тези действия са подробно конкретизирани. Не са изпълнителни действия и не прекъсват давността образуването на изпълнителното дело, изпращането и връчването на покана за доброволно изпълнение, проучването на имущественото състояние на длъжника, извършването на справки, набавянето на документи и книжа, назначаването на експертиза за определяне на непогасения остатък от дълга, извършването на разпределение, плащането въз основа на влязло в сила разпределение. По аргумент от нормата на чл. 117 от ЗЗД приложима в случая е общата петгодишна погасителна давност в предвид материалноправните взаимоотношения между ищеца и първоначалния кредитор /цедент/ и обстоятелството, че изпълнителния лист е издаден въз основа на влязло в сила решение.

По отношение на материалноправните последици от образуването на изпълнително производство са постановени ППВС № 3/18.11.1980 г. и ТР № 2/26.06.2015г. по тълк. д. № 2/2013 година на ОСГТК на ВКС, с т. 10 на което е обявено, че предходното постановление е изгубило действие. Поради съществуващата колизия между двете разрешения по отношение на това спира ли изпълнителното производство теченето на погасителна давност на вземането, следва да се отговори на въпроса ползва ли се тълкувателното решение с обратно действие или действа занапред единствено за периода след постановяването му, съответно преди отмяната на постановлението действа именно то. Тази колизия бе разрешена с постановяване на ТР № 3/2020 г. на ОСГТК на ВКС, като с прие, че погасителна давност не тече докато трае изпълнителният процес относно вземането по изпълнителни дела, образувани до приемането на 26.06.2015г. на ТР № 2/26.06.2015г. по т.д. № 2/2013г. на ОСГТК на ВКС. Това тълкуване потвърди принципа, че с оглед правна сигурност и предвидимост, следва да се приеме, че на последващата промяна на тълкуването на определена правна норма не може да се придаде обратен действие, доколкото правните субекти са били длъжни и са съобразявали поведението си едно предходно дадено, също задължително тълкуване, което се ползва с действие *ex tunc*. Доколкото изпълнителното дело е образувано при действието на ППВС № 3/18.11.1980 г. задължителното тълкуване на чл. 116 от ЗЗД е било приложимо в отношенията между страните, което означава, че с подаване на молбата за образуване на първото изпълнително дело на 14.02.2011г. давността е прекъсната и не е текла до постановяването на ТР № 2/26.06.2015г. Следователно според разясненията, дадени с ТР № 3/2020г. давността е петгодишната давност и е започнала да тече от 26.06.2015г. Според възприетото от ВКС тълкуване, в изпълнителният процес давността се прекъсва многократно с предприемането на всеки отделен изпълнителен способ и с извършването на всяко изпълнително действие, изграждащо съответния способ. Действително по изп. № 731/2011г. се установява, че е настъпила перемпция на дата 18.02.2013г., като в тази връзка следва да се посочи, че и в доктрината и съдебната практика се приемат включително и преди постановяването на ТР № 2/2015 г. на ВКС, ОСГТК, че в случаите

когато вискателят не е поискал извършването на изпълнителни действия продължение на 2 години, изпълнителното производство се прекратява на основание чл. 433, ал.1, т.8 от ГПК, поради т. нар. "перемпция" и то по силата на закона, независимо дали съдебният изпълнител е издал постановление в този смисъл, имащо декларативно, не конститутивно действие. Според даденото от ВКС тълкуване обаче, новата давност започва да тече не от датата на постановлението за прекратяване на изпълнителното производство или от датата на прекратяването му, а от момента на последното по време валидно изпълнително действие или признание на вземането от длъжника, предприето с вискателя /в този смисъл също решение № 45 от 30.03.2017 г. по т. д. № 61273/2016 г., ГК IV ГО на ВКС/. Като се съобразят дадените от ВКС тълкувания относно прекъсване течението на погасителната давност следва да се приеме, че в процесния случай давността не е текла след образуване на първото изпълнително дело на 14.02.2011 г. съгласно приложимото по това време ППВС № 3/18.10.1980 г. Преди приемане обаче на ТР № 2/26.06.2015. изп.д. № 731/2011г. е прекратено по право на дата 18.02.2013г. поради перемпция, като това прекратяване не може да бъде пренебрегнато от постановките на ТР № 2/2015г., както и от постановките на ТР № 3/2020г. с оглед спазване принципа на правната сигурност че на последваща промяна на тълкуването на определен правна норма не може да се придаде обратно действие, доколкото правните субекти са били длъжни и са съобразявали поведението си с едно предходно дадено, същ задължително тълкуване, което се ползва с действие *ex tunc*. Друго би било тълкуването на закона, ако изп.д. № 731/2011г. не бе прекратено по право преди приемане на ТР № 2/2015г., а след това, което обосноваваше извод, че давността с оглед и постановките на ТР № 3/2020г. ще тече от дата 26.06.2015г. При прекратяването му обаче по право преди приемане на ТР № 2/2015г., настоящият съдебен състав следва да спази горепосочени принцип и да приеме, че в тази хипотеза, давност тече от последното валидно извършено изпълнително действие, а именно наложените запови на 18.02.2011г., като от тогава до 18.02.2016. давността за вземането по изпълнителния лист е изтекла.

По изложеното съдът намира така предявения иск за частично основателен и като такъв той следва да бъде уважен до размера на сумата от 5074,97 лева, а в останалата част, съобразно горекоментираното производството следва да бъде прекратено.

При този изход на спора на основание чл. 78, ал.1 и ал.4 от ГПК право на разности се поражда в полза и на двете страни. Ищецът претендира присъждане на разности за държавна такса в размер на 246,55 лева и адвокатско възнаграждение в размер на 900,00 лева, което не е прекомерно и е определено в съответствие с разпоредбата на чл. 7, ал.1, т.2 от Наредба № 1/2004г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения. Ил. общо разности в размер на 1146,55 лева, като съобразно изхода на спора на ищеца следва да бъдат присъдени разности в размер на 944,04 лева. С оглед прекратяване на делото горепосочената част на ответника също му се следват разности на основание чл. 78, ал.1 от ГПК. На ответника следва да бъде определено на основание чл. 78, ал.8 от ГПК, вр. чл. 37 от ЗПП, вр. чл. 25, ал.1 от Наредбата за заплащане на правната помощ юрисконсултски възнаграждение в размер на 360,00 лева, или съобразно прекратената част по иска на ответника следва да му се присъдят разности в размер на 63,59 лева.

Водим от горното, Съдът

РЕШИ:

ПРЕКРАТЯВА производството в частта по така предявения иск, за признаване на установено в отношенията между страните, че Х. С. Л., ЕГН ***** не дължи на /ФИРМА/, ЕИК *****, сумата в размер на 199,52 лева, представляваща сума за която се твърди, че е издаден изп.лист от 03.12.2010г. в производството по т.д. № 2847/2010г. по описа на СГС, VI-6 състав, както и в частта за сумата в размер на 889,1

лева, представляваща определени разноси в хода на изп.д. № 731/2011г. по описа на ЧСИ М.Б. и изп.д. № 3943/2019г. по описа на ЧСИ М.Б..

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО в отношенията между страните, че Х. С. Л., ЕГН ***** не дължи на /ФИРМА/, ЕИК *****, сумата в размер на 5074,97 лева, представляваща сума за която е издаден изпълнителен лист от 03.12.2010г. производството по т.д.№ 2847/2010г. по описа на СГС, VI-6-ти състав, и въз основа на който е образувано изп.д. № 731/2011 г., както и впоследствие изп.д. № 2019***0493943 по описа на ЧСИ М.Б., рег. № *** в КЧСИ, поради обстоятелството, че вземането е погасен по давност.

ОСЪЖДА /ФИРМА/“, ЕИК ***** **ДА ЗАПЛАТИ** на Х. С. Л., ЕГН ***** сумата в размер на 944,04 лева, деловодни разноси на основание чл. 78, ал.1 от ГПК.

ОСЪЖДА Х. С. Л., ЕГН *** ДА ЗАПЛАТИ** на /ФИРМА/“, ЕИК ***** сумата в размер на 63,59 лева, деловодни разноси на основание чл. 78, ал.4 от ГПК.

Решението в прекратителната част има характер на определение и подлежи на обжалване от страните с частна жалба пред СГС в едноседмичен срок от съобщението.

В останалата част решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд двуседмичен срок от връчването на препис от същото на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____